

Riksdagens svar RSv 164/2020 rd – RP 132/2020 rd

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om främjande av performativ konst och till lag om ändring av lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet

Ärende

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om främjande av performativ konst och till lag om ändring av lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (RP 132/2020 rd).

Beredning i utskott

Utskottets betänkande: Kulturutskottet (KuUB 10/2020 rd).

Beslut

Riksdagen har godkänt följande uttalande:

Riksdagen förutsätter att undervisnings- och kulturministeriet följer genomförandet av lagändringen och dess konsekvenser med beaktande av de olika områdena inom den performativa konsten samt i synnerhet villkoren för aktörerna inom det fria fältet och att ministeriet lämnar en utredning till kulturutskottet två år efter lagens ikraftträdande.

Riksdagen har antagit följande lagar:

Lag

om främjande av scenkonst

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 kap.

Allmänna bestämmelser

1 §

Undervisnings- och kulturministeriet beviljar statsandelar för driftskostnaderna för verksamhetsenheter för scenkonst i enlighet med lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (1705/2009) och denna lag.

Med *scenkonst* avses i denna lag teaterkonst, cirkuskonst, danskonst, musik och andra konstnärliga liveframträdanden vid en viss tidpunkt inför publik.

2 §

Syftet med denna lag är att främja

- 1) högklassig och professionell scenkonst,
- 2) befolkningens jämlika möjligheter till bildning,
- 3) välbefinnande, samhörighet och delaktighet.

3 §

Syftet med den statsandel som beviljas för driftskostnaderna för verksamhetsenheter för scenkonst är att från konstnärliga utgångspunkter främja mångsidigheten och den kulturella mångfalden inom scenkonst samt den riksomfattande och regionala tillgången och tillgängligheten för olika befolkningsgrupper till de tjänster som tillhandahålls inom ramen för scenkonst.

2 kap.

Beviljande av statsandel

4 §

En förutsättning för att en verksamhetsenhet ska godkännas såsom berättigad till statsandel är att

- 1) verksamheten vid enheten är professionell och etablerad och utövas regelbundet och året om,
- 2) den som leder verksamheten vid enheten har uppgiften som huvudsyssla och har en för uppgiften lämplig utbildning, tillräcklig förtrogenhet med uppgiftsområdet och i praktiken visad ledarförmåga,
- 3) den konstnärliga verksamheten vid enheten leds av en person som har en för uppgiften lämplig utbildning eller tillräcklig förtrogenhet med uppgiftsområdet,
- 4) enheten har en tillräckligt stor övrig personal som är yrkeskunnig på området,

Riksdagens svar RSv 164/2020 rd

5) enhetens huvudman är en kommun eller samkommun eller en sådan privat registrerad sammanslutning eller stiftelse till vars stadgeenliga uppgifter det hör att utöva verksamhet med framträdanden inom scenkonst eller driva en verksamhetsenhet för scenkonst,

6) det finns tillräckliga ekonomiska förutsättningar för verksamheten,

7) syftet med verksamheten inte är att eftersträva ekonomisk vinst,

8) enheten har en flerårig plan som anger dess mål, verksamhet och ekonomi.

Med avvikelse från vad som anges i 1 mom. kan en verksamhetsenhet godkännas såsom berättigad till statsandel, trots att den konstnärliga verksamheten leds av samma person som leder verksamheten vid enheten.

5 §

Efter att ha fått utlåtande från statsandelsnämnden för scenkonst fattar undervisnings- och kulturministeriet inom ramen för statsbudgeten på ansökan beslut om godkännande av en verksamhetsenhet för scenkonst såsom berättigad till statsandel. Vid beslutsfattandet ska ministeriet beakta behovet av statsandel med avseende på det syfte som anges i 3 §.

En verksamhetsenhet för scenkonst kan godkännas såsom berättigad till statsandel tills vidare eller för tre år. En verksamhetsenhet kan godkännas som berättigad till statsandel tills vidare, om det med beaktande av hur omfattande verksamheten och hur stabila verksamhetsförutsättningarna är kan bedömas att verksamhetsenheten sannolikt kommer att uppfylla förutsättningarna enligt 4 § under de följande sex finansåren.

Med avvikelse från vad som anges i 4 § 1 mom. 2 punkten förutsätts det att den som leder verksamheten vid en verksamhetsenhet som godkännas såsom berättigad till statsandel för tre år ha en för uppgiften lämplig utbildning eller på något annat sätt förvärvat kompetens. Den som leder en sådan verksamhetsenhet kan sköta uppgiften också som bisyssla, om verksamhetsenheten har minst en annan anställd med uppgiften som huvudsyssla.

Berättigade till statsandel är dessutom teatrarna Svenska Teatern och Tampereen Työväen Teatteri, om de uppfyller de förutsättningar som anges i 4 §. Undervisnings- och kulturministeriet fattar beslut om huruvida förutsättningarna uppfylls eller inte.

6 §

När undervisnings- och kulturministeriet i enlighet med 49 § 1 mom. i lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet fastställer det antal årsverken som läggs till grund för statsandelen för en verksamhetsenhet för scenkonst, beaktar ministeriet det faktiska antalet årsverken under de tre föregående finansåren och behovet av statsandel med avseende på det syfte som anges i 3 § i denna lag.

Undervisnings- och kulturministeriet kan besluta att statsandelen för en del av de årsverken som verksamhetsenhetens statsandel grundar sig på beviljas i enlighet med en förhöjd statsandelsprocent, om en betydande del av verksamhetsenhetens verksamhet är turné- eller besöksverksamhet eller uppträdanden som riktar sig till barn, språkliga minoriteter eller specialgrupper, eller om det finns något annat särskilt kulturpolitiskt skäl som hänför sig till verksamhetsenhetens verksamhet.

Statsandelen till teatrarna Svenska Teatern och Tampereen Työväen Teatteri beviljas i sin helhet i enlighet med en förhöjd statsandelsprocent.

Riksdagens svar RSv 164/2020 rd

7 §

Undervisnings- och kulturministeriet fastställer med sex års mellanrum en finansieringsplan för verksamhetsenheterna för scenkonst. Planen ska för de sex följande finansåren innehålla en uppskattning av det antal årsverken som läggs till grund för statsandelen till de verksamhetsenheter för scenkonst som är berättigade till statsandel och av antalet årsverken i enlighet med en förhöjd statsandelsprocent. För de verksamhetsenheter som har godkänts såsom berättigade till statsandel för tre år ska planen dock fastställas med tre års mellanrum för tre finansår i sänder.

Planen ska vara utgångspunkt vid fastställandet av antalet årsverken som ligger till grund för statsandelen till en verksamhetsenhet för scenkonst och antalet årsverken i enlighet med en förhöjd statsandelsprocent, om inte något annat följer av statsbudgeten, en väsentlig nedgång i antalet faktiska årsverken vid verksamhetsenheten, en betydande minskning av den verksamhet som utgör grund för en förhöjd statsandelsprocent eller en förändring av omständigheterna som har inträffat efter det att planen fastställdes.

8 §

Under en ansökningstid som undervisnings- och kulturministeriet meddelar kan en verksamhetsenhet för scenkonst med tre års mellanrum ansöka om rätt till statsandel.

Undervisnings- och kulturministeriet utvärderar med sex års mellanrum huruvida en verksamhetsenhet för scenkonst som godkänts såsom tills vidare berättigad till statsandel fortfarande uppfyller de förutsättningar som anges i 4 § och 5 § 2 mom. Huvudmännen för de verksamhetsenheter som godkänts såsom tills vidare berättigade till statsandel ska lämna de uppgifter som behövs för utvärderingen till undervisnings- och kulturministeriet inom den tid som ministeriet har meddelat.

Undervisnings- och kulturministeriet kan återkalla godkännandet av en verksamhetsenhet för scenkonst såsom berättigad till statsandel, om enheten inte längre uppfyller de förutsättningar som anges i 4 §. Om en verksamhetsenhet för scenkonst som godkänts såsom tills vidare berättigad till statsandel inte längre uppfyller förutsättningarna enligt 5 § 2 mom., kan undervisnings- och kulturministeriet ändra ett godkännande av rätt till statsandel som gäller tills vidare till ett godkännande som gäller i tre år.

9 §

I anslutning till Centret för konstfrämjande finns en statsandelsnämnd för scenkonst som tillsätts av undervisnings- och kulturministeriet för tre år i sänder. Nämnden har till uppgift att ge sakkunnigutlåtanden till undervisnings- och kulturministeriet om ansökningar om godkännande av verksamhetsenheter för scenkonst såsom berättigade till statsandel. Nämnden ska ha en ordförande, en vice ordförande och högst sju andra medlemmar. När nämnden tillsätts ska det ses till att den har en mångsidig konst- och kulturpolitisk sakkunskap. Närmare bestämmelser om tillsättande av nämnden och om nämndens verksamhet får utfärdas genom förordning av undervisnings- och kulturministeriet.

10 §

För anläggningsprojekt för statsandelsberättigade verksamhetsenheter för scenkonst kan statsunderstöd beviljas inom ramen för anslag i statsbudgeten, enligt vad som föreskrivs i lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet.

För de statsandelar och statsunderstöd som avses i denna lag kan penningsspelbolagets avkastning enligt 17 § i lotterilagen (1047/2001) användas.

Riksdagens svar RSv 164/2020 rd

3 kap.

Ikraftträdande

11 §

Denna lag träder i kraft den 20 . Dess 9 § träder dock i kraft redan den 20 .
Genom denna lag upphävs teater- och orkesterlagen (730/1992).

12 §

Den som före ikraftträdandet av denna lag har anställts för en uppgift som avses i 4 § 1 mom. 2 eller 3 punkten vid en verksamhetsenhet som är berättigad till statsandel vid ikraftträdandet av denna lag och som uppfyller de förutsättningar för uppgiften som ingick i de bestämmelser som gällde vid lagens ikraftträdande, uppfyller alltjämt förutsättningarna för uppgiften i fråga.

Lag

om ändring av lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (1705/2009) 1 § 1 mom. 7 punkten, 5 § 7 punkten, 22, 35 och 35 a § samt 52 § 1 mom.,

sådana de lyder, 1 § 1 mom. 7 punkten och 52 § 1 mom. i lag 1410/2014, 5 § 7 punkten och 22 § i lag 315/2019, 35 § delvis ändrad i lagarna 1410/2014 och 1486/2016 samt 35 a § i lag 1094/2018, som följer:

1 §

Tillämpningsområde

I denna lag föreskrivs om statsandelar och statsunderstöd som beviljas kommuner, samkommuner, registrerade sammanslutningar, stiftelser och statliga affärsverk för driftskostnader samt om annan finansiering av sådan verksamhet som regleras i

7) lagen om främjande av scenkonst (/).

Riksdagens svar RSv 164/2020 rd

5 §

Grunden för beräkning av finansieringen

Finansieringen för driftskostnaderna bestäms enligt kalkylerade grunder. Finansieringen bestäms

7) i fråga om basfinansiering för museer och tilläggsfinansiering för museer med regionalt ansvar samt i fråga om verksamhetsenheter för scenkonst på basis av det antal kalkylerade årsverken som fastställts för institutionen i fråga och det per kalkylerat årsverke bestämda priset per enhet.

22 §

Statsandelen för driftskostnaderna för museer och verksamhetsenheter för scenkonst

Huvudmannen för ett museum beviljas i statsandel för driftskostnaderna det belopp som fås genom sammanräkning av

1) 37 procent av det belopp som fås när det antal årsverken som för huvudmannen fastställts för basfinansieringen multipliceras med det per årsverke bestämda priset per enhet,

2) 85 procent av det belopp som fås när det antal årsverken som för huvudmannen fastställts för basfinansieringen för ett museum med regionalt ansvar multipliceras med det per årsverke bestämda priset per enhet,

3) sådan i 35 b § avsedd tilläggsfinansiering efter prövning som beviljas för en uppgift som museum med riksansvar.

Huvudmannen för en verksamhetsenhet för scenkonst beviljas i statsandel för driftskostnaderna det belopp som fås genom sammanräkning av

1) 37 procent av det belopp som fås när det antal årsverken som fastställts för huvudmannen minskat med antalet årsverken enligt en förhöjd statsandelsprocent multipliceras med det per årsverke bestämda priset per enhet,

2) 60 procent av det belopp som fås när det antal årsverken enligt en förhöjd statsandelsprocent vilket fastställts för huvudmannen enligt 6 § 2 eller 3 mom. i lagen om främjande av scenkonst multipliceras med det per årsverke bestämda priset per enhet.

35 §

Priserna per enhet för museer och verksamhetsenheter för scenkonst

Priserna per enhet för museer och verksamhetsenheter för scenkonst beräknas varje år genom att driftskostnaderna för dessa kulturinstitutioners verksamhet under året före det år som föregår det år då priset per enhet bestäms divideras med institutionernas totala antal faktiska årsverken under samma kalenderår.

Priserna per enhet beräknas särskilt för

- 1) museer,
- 2) orkestrar, körer och andra verksamhetsenheter som i första hand är versamma inom musikbranschen,

Riksdagens svar RSv 164/2020 rd

3) teatrar, verksamhetsenheter inom dans- och cirkusbranschen samt andra sådana verksamhetsenheter inom scenkonst som inte är i 2 punkten avsedda verksamhetsenheter som i första hand är verksamma inom musikbranschen.

Undervisnings- och kulturministeriet bestämmer priset per enhet så att den stämmer överens med den uppskattade kostnadsnivån för finansåret och så att de förändringar i verksamhetens omfattning och art som föranleds av statens åtgärder i tillämpliga delar beaktas i enlighet med vad som föreskrivs i 23 § 1 mom.

I fråga om beräkningen av priserna per enhet gäller dessutom vad som föreskrivs i 31 § 1 mom.

Vid beräkningen av priserna per enhet avdras från kostnaderna ett belopp som motsvarar de statsunderstöd som beviljats huvudmännen för institutionerna med stöd av 44 § 1 och 2 mom. för institutionernas verksamhet det år då kostnaderna beräknades.

I fråga om mervärdesskatt gäller i tillämpliga delar vad som föreskrivs i 32 § 1 och 4 mom. Priset per enhet höjs dock inte för mervärdesskattskyldiga privata sammanslutningar eller stiftelser.

År 2022 utökas museernas driftskostnader med 324 000 euro, de i 2 mom. 2 punkten avsedda verksamhetsenheternas driftskostnader med 426 000 euro och de i 2 mom. 3 punkten avsedda verksamhetsenheternas driftskostnader med 233 000 euro.

35 a §

Avdrag från priserna per enhet för museer och verksamhetsenheter för scenkonst

Från de priser per enhet för museer och verksamhetsenheter för scenkonst som beräknas i enlighet med 35 § 1—5 mom. dras årligen följande belopp av:

- 1) från priset per enhet för museer 17 571 euro,
- 2) från priset per enhet för verksamhetsenheter inom i första hand musikbranschen 11 389 euro,
- 3) från priset per enhet för andra verksamhetsenheter för scenkonst 11 525 euro.

52 §

Beviljande och utbetalning av statsunderstöd för anläggningsprojekt

Statsbidragsmyndigheten beviljar på ansökan en anordnare av verksamhet enligt idrottslagen som avses i 1 § 1 mom. 5 punkten, museilagen som avses i 6 punkten, lagen om främjande av scenkonst som avses i 7 punkten samt enligt lagen om kommunernas kulturverksamhet som avses i 2 § 4 mom., statsunderstöd för anläggningsprojekt, om inte något annat bestäms särskilt.

Denna lag träder i kraft den

20 .

Riksdagens svar RSv 164/2020 rd

Lag

om ändring av lagen om Centret för konstfrämjande

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om Centret för konstfrämjande (657/2012) 8 § som följer:

8 §

Särskilda nämnder

I anslutning till centret finns följande särskilda nämnder:

- 1) för beviljande av stipendier och understöd en nämnd om vilken det föreskrivs i lagen om vissa stipendier och understöd åt författare och översättare (236/1961),
- 2) för beviljande av stipendier en nämnd om vilken det föreskrivs i lagen om vissa stipendier åt bildkonstnärer (115/1997),
- 3) en statsandelsnämnd för scenkonst om vilken det föreskrivs i lagen om främjande av scenkonst (/).

Denna lag träder i kraft den

20 .

Helsingfors 30.11.2020

På riksdagens vägnar

talman

generalsekreterare